

Vorbereiding 32.6: De beker van de onderkoning

SCHRIFTGEDEELTE

Genesis 44 en 45

THEMA

De beker van de onderkoning

EXEGESE

Genesis 44

Vers 1-13 De broers zullen in opgewekte stemming geweest zijn: ze hebben graan en Simeon en Benjamin zijn er bij. Hun stemming slaat om als de huisbestuurder hen vraagt: 'Waarom hebt gij kwaad voor goed vergolden?' Deze diefstal is een belediging. De beker zal wel in de zaal gestaan hebben waar de broers gegeten hadden. 'En waarbij hij iets zekerlijk waarnemen zal' wijst op het voorspellen van de toekomst. Hoewel Jozef dat niet gedaan zal hebben, voert de huismeester dit aan om de ernst van het misdrijf duidelijk te maken. De woorden 'het zij verre van' hebben de kracht van een eed. Om te bewijzen dat ze onschuldig zijn, wijzen ze er op dat ze het geld dat ze de vorige keer in hun zakken vonden, eerlijk hebben teruggebracht. De huisbestuurder gaat niet in op hun voorstel uit vers 9. Dat zou immers de dood van Benjamin betekenen gezien de eed die de broers gezworen hadden. Jozef stelt zijn broers voor de laatste keer op de proef. Hij wil hun gezindheid blootleggen: ze krijgen de mogelijkheid zichzelf te redden en Benjamin in de steek te laten. Het loon voor hun verraad zou nu geen twintig zilverstukken zijn, maar hun vrijheid. Als de beker ontdekt wordt, zeggen ze geen stom woord. Hun daden spreken echter boekdelen: ze scheuren hun kleren van verdriet (zie exegetische Genesis 37:29, 34). Solidair met hun broer Benjamin keren allen terug.

Vers 14-17 Terug bij Jozef vallen ze wanhopig voor de nu weer strenge vorst neer. Namens de broers erkent Juda de schuld van hun handelswijze met Jozef. God straft hen. Zij hebben geen genade betoond aan Jozef, nu onthoudt God zijn genade aan hen. Ze verdienen straf, al hebben ze de beker niet gestolen en zijn bereid als slaven te blijven. Zoals de broers hun schuld erkennen en belijden zo vraagt de Heere dit ook van ons. Belijdenis van schuld gaat aan de vergeving vooraf. Al zijn het onbeleden zonden van lang geleden. Jozef blijft erbij dat alleen de misdadiger gestraft moet worden. Wellicht is hij er niet zeker van dat zij spijt hebben van hun vroegere gedrag.

Vers 18-34 Juda vraagt toestemming om te spreken zonder dat Jozef boos wordt. Als gelijke van Farao kon hij immers zonder verdere discussie de zaak afdoen. Twee veel

voorkomende woorden in dit gedeelte zijn 'dienaar/dienaren'(12x) en 'vader'(15x). Hiermee benadrukt Juda enerzijds zijn volledige afhankelijkheid en anderzijds probeert hij de onderkoning de gebeurtenissen te laten zien vanuit het gezichtsveld van de onschuldige oude vader Jakob. Hij geeft een overzicht van het verleden (tot vers 29). Tactvol zegt hij niets over de aanklacht van spionage en de gevangenneming van Simeon. Ook de eis om Benjamin mee te brengen, wordt verzacht. Hij gaat echter uitgebreid in op de leeftijd van zijn vader en zijn voorliefde voor Benjamin. Hoewel Jakobs voorliefde voor Jozef de reden was waarom zijn broers hem haten, is Jakobs voorliefde voor Benjamin juist reden om genade te vragen. Juda noemt de consequenties wanneer Benjamin niet terugkeert en zegt nadrukkelijk dat niet de onderkoning daarvan de oorzaak is. Vers 30 en 31 hebben een emotionele lading. Het zal de dood betekenen voor vader Jakob als Benjamin niet meer terugkeert. Juda biedt zichzelf aan als slaaf en verzoekt vrijlating van de anderen. Hij wil niet schuldig zijn aan de dood van zijn vader. Juda is hier beeld van Christus die Zich opofferde voor een schuldig volk (zie ook DL 2,2). Jozef merkt de verandering: In plaats van haatdragend, zijn de broers volkomen solidair, in plaats van zelfgericht en jaloers opofferingsgezind. Zelfs Jakobs voorliefde voor Rachel en haar zonen is reden voor zelfopoffering. Het zijn vruchten van bekering. Bekering brengt een daadwerkelijke verandering met zich mee in denken en doen.

Genesis 45

Vers 1-15 Op de woorden 'Ik ben Jozef' verlammen de broers van schrik. Ongerust en verlangend vraagt Jozef naar zijn vader. Hij wil de angst bij zijn broers wegnemen en roept hen op zich geen verwijten te maken. Door deze gebeurtenissen zal hij het leven van zijn familie kunnen redden. (Genesis 6:19-20 en 7:3). Het is Gods wijze leiding dwars door de plannen en zonden van mensen heen. Hij doet alle dingen meewerken ten goede. Luisteren naar Gods stem en Hem volgen zal je nooit teleurstellen, ook al begrijp je niet altijd waarom de weg zo gaat. Jozef is een type van de Heere Jezus, die het eeuwige leven bracht voor ieder die in Hem gelooft. Jozef wordt, als belangrijk adviseur, Farao's vader genoemd (Richteren 17:10; 18:19; 2 Koningen 6:21 en 13:14). Het land Gosen was een vruchtbare streek in de Nijldelta en lag dicht bij het koninklijk hof waar Jozef was. Jozef en Benjamin huilen, de broers zijn daarvoor wellicht nog te verbaasd. Na 22 jaar stilzwijgen spreken ze met hun broer (Genesis 37:4).

Vers 16-24 Het proces van de vermenging met de Kanaänieten was reeds begonnen (Genesis 38) en om verdere vermenging te voorkomen, brengt de Heere het volk naar Egypte. Als een sterk volk zullen ze naar Kanaän terugkeren. Farao belooft meermalen het beste van Egypte; hij is bang dat ze in Kanaän zullen blijven (de verzen 18, 20, 11 en 23). 'Wisselklederen' zijn een veel gewaardeerde gift in de tijd van de Bijbel. Jozef geeft ze wellicht als gebaar van verzoening met zijn broers. De woorden 'verstoot u niet op de weg' betekenen: wees niet bang of bezorgd onderweg, of: maak geen ruzie. Wellicht vrezen de broers straks alsnog opgepakt te worden.

Vers 25-28 Het levendig worden van Jakobs geest wijst op een verandering van het innerlijk van de ontroostbare man (Genesis 37:35). Jakobs reactie in vers 28 staat in sterk contrast met vroegere reacties bij de thuiskomst van de broers (Genesis 37:35 en 42:36 en 38).

Woordstudies

Zilveren beker

Een hoge, ruime en diepe beker die in Egypte werd gezien werd als een heilige beker. Er werden voorspellingen op gemaakt. Soms werd er olie op het water in de beker gegoten en de beweging die de olie maakte was dan het teken van voor- of tegenspoed. Nu is het ook duidelijk dat Jozef zei dat hij zekerlijk iets zou waarnemen: namelijk hoe zijn broers gezind waren.

Benjamin

Benjamin wordt in deze geschiedenis vaak afgeschilderd als een jongen, maar hij had op dat ogenblik al tien zonen (Genesis 46:21).

GELOOFSLEER

DL 2, art 2	Borg zijn
HC vraag 126	Het gebed
NGB art. 13	Gods voorzienigheid

GEBEDSPUNTEN

- Leven met een leugen schenkt nooit rust.
- Schuldbekentenis & schuldvergeving
- Zorg en liefde voor elkaar

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 133:1 en 3	Ai ziet, hoe goed, hoe lieflijk is 't, dat zonen
Psalm 105:10 en 13	Daarna toog Israel gedreven
Psalm 51:5	't Is niet alleen dit kwaad dat roept om straf.
Psalm 33:10	God zorgt, als 't leed genaakt
Gebed des Heeren:6	Vergeef ons onze schulden, Heer'
	Als g`in nood gezeten
	God is getrouw

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING

Honderden gevangenen staan daar op het veld om geteld te worden in een concentratiekamp. Er hangt een doodse stilte. Er is in het kamp iets ergs gebeurd en nu moet de dader zich melden. Zo niet, dan zal van elke rij de voorste man gedood worden. Wilhelm, een jonge knul van 19 jaar, durft niet op te kijken, seconden verstrijken... Hij weet het, hij zal sterven. Opeens voelt hij dat iemand hem aanraakt, hij kijkt naast zich, en ziet een

oude man die stamelend zegt: 'Jongen, ik zal...' Voor dat Wilhelm er erg in heeft, staat hij aan de andere kant naast de man, op een veilige plaats. Hij voor mij...